

Э. А. Ракавец

ПРАБЛЕМА ЛАКАЛІЗАЦЫІ ГУЛЬНЯЎ СТЫЛЮ ЭКШН

Аб'ектам дадзенага дасладавання выступаюць гульні стылю экшн. Экшн гульні (з англ. *action* – ‘дзеянне’) — дынамічныя гульні, якія робяць упор на хуткую рэакцыю гульца і яго сэнсаматорныя здольнасці, бо такія гульні патрабуюць добрую зрокавую каардынацыю руху рук. Часцей за ўсё персанаж у віртуальнай рэчаіснасці выкарыстоўвае разнастайныя баявыя мастацтвы і вялікі арсенал зброі дзеля ўратавання свету ад злых сіл.

Вывучэнне асаблівасцяў гульняў, і, апроч таго, спецыфік перакладу мастацкага тэксту паспрыяла выяўленню асаблівасцяў лакалізацыі экшн гульняў. Матэрыялам даследавання паслужыла гульня *Devil may cry 3: Dante's Awakening*, якая адносіцца да паджанру экшн гульняў “stylish action”. У ходзе даследавання былі выяўлены наступныя праблемы лакалізацыі.

Рэлігіёзныя тэрміны — у *Devil May Cry 3* рэлігіёзныя тэрміны і спасылкі граюць важную ролю, бо гульня пабудавана на супрацьстаянні дэманаў і людзей, у асаблівасці звяртаючы ўвагу на праблему чалавечнасці, а таксама ў сюжэце пераважыць матыў граха, збавення і багаборніцтва. У перакладзе на рускую гэтыя элементы былі адаптаваныя з улікам культурнага кантэксту.

Фразеалагізмы. Даволі часта аўтары прыбягалі да пошуку рускіх аналагаў для перадачы сэнсу і стыля арыгінала (*Пр. Let's rock!* — рус. ‘Зажжём!’), або выкарыстоўвалі больш простыя аналагі, захоўваючы сэнс арыгіналу *Пр. It's like staring at a backed-up toilet.* – ‘Всё равно, что уставиться в забитый унитаз!’ (захоўваецца грубаваты адценак гумару).

Гумар. Часам лакалізатары прыбягалі да калькавання, транскрыпцыі або транслітарацыі (*Пр. In a dog show, you'd definitely take first place.* – ‘В дог-шоу ты занял бы первое место!’), што не заўсёды можа быць зразумела рускамоўным гульцом *Пр. Easy, Fido!* (“Fido” — стэрэатыпная мянушка для сабакі) – ‘Тише, Фидо!’ (захаваны зняважлівы тон, аднак без выразнай асацыяцыяй з сабакамі). Аднак ёсць і прыклады, калі лакалізатары выкарыстоўваюць рускія аналагі з захаваннем стылю арыгіналу *Пр. How cute.* – ‘Как трогательно’ (сарказм).

Лакалізацыя не заўсёды абавязана поўнаасцю перадаць першапачатковы сэнс арыгіналу, аднак дасведчанасць у тэорыі і практыкі перакладу можа дапамагчы выклікаць патрэбную рэакцыю ў замежнай аўдыторыі.